

POSTANOWIENIE

27 listopada 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Dariusz Pawłyszcz

na posiedzeniu niejawnym 27 listopada 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa B. W. i A. B.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w R.
o zapłatę,
na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w R.
postanowieniem z 29 października 2024 r., I C 1876/23,
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Opolu.

UZASADNIENIE

Powódki przed Sądem Okręgowym w R. dochodzą od Skarbu Państwa odszkodowania i zadośćuczynienia za szkodę i krzywdę spowodowane orzeczeniami Sądu Rejonowego w R. jako sądu pierwszej instancji oraz Sądu Okręgowego w G. jako sądu odwoławczego. Na skutek utworzenia Sądu Okręgowego w R. obecnie ten sąd jest sądem przełożonym dla SR w R.

Sędzia sprawozdawca żądała wyłączenia jej ze sprawy ze względu na możliwość powstania wątpliwości co do jej bezstronności przy ocenie orzeczeń sądów karnych wydanych przez SR w R. i SO w G. Sąd Apelacyjny w [...]. postanowieniem z 6 grudnia 2023 r. odmówił wyłączenia zasadnie stwierdzając brak indywidualnych okoliczności mogących wskazywać na brak bezstronności

sędziego. Wówczas SO w R. wystąpił o przekazanie sprawy innemu sądowi na podstawie art. 44¹ k.p.c.

W zasadniczych powodach rozstrzygnięcia odmowy wyłączenia SA w [...]. wskazał, że art. 44² k.p.c. nie stosuje się, gdyż SO w R. nie wydał żadnego z orzeczeń będących podstawą pozwu. Przepis ten wszedł w życie 7 listopada 2019 r. i stosuje się także w sprawach wszczętych wcześniej (art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - *Kodeks postępowania cywilnego* oraz niektórych innych ustaw). Wskazuje on na intencję ustawodawcy, aby w sprawach z udziałem Skarbu Państwa, jeżeli jednostką organizacyjną, z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, jest sąd powszechny, zaniechać badania indywidulanych związków poszczególnych sędziów z podstawą faktyczną pozwu na rzecz przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu.

Okoliczność, że SO w R. został utworzony na bazie ośrodka zamiejscowego SO w G., nie ma znaczenia prawnego i art. 44² k.p.c. rzeczywiście nie stosuje się w sprawach przed SO w R. przeciwko Skarbowi Państwa związanych z działalnością SR w R. i SO w R. Niemniej jednak w niniejszej sprawie występuje *ratio legis* tego przepisu. Art. 44² k.p.c. uzupełnia ogólny art. 44¹ k.p.c. i w przypadku sytuacji nieobjętej hipotezą art. 44² k.p.c., lecz objętej *ratio legis* tego przepisu, należy stosować art. 44¹ k.p.c. Dlatego Sąd Najwyższy przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Opolu jako najbliższemu położonemu sądowi okręgowemu spoza apelacji [...].

(A.T.)

[ał]